

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 7 юли 2023 г.
(OR. en)

11645/23

ENER 437
ENV 830
TRANS 303
ECOFIN 760
RECH 346
CLIMA 348
IND 377
COMPET 743
CONSOM 272
DELECT 95

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	6 юли 2023 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	C(2023) 4376 final
Относно:	ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА от 4.7.2023 година за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2015/2402 на Комисията по отношение на преразглеждането на хармонизираните референтни стойности на к.п.д. при разделно производство на електрическа и топлинна енергия в изпълнение на Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета

Приложено се изпраща на делегациите документ C(2023) 4376 final.

Приложение: C(2023) 4376 final

Брюксел, 4.7.2023 г.
C(2023) 4376 final

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА

от 4.7.2023 година

за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2015/2402 на Комисията по отношение на преразглеждането на хармонизираните референтни стойности на к.п.д. при разделно производство на електрическа и топлинна енергия в изпълнение на Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ДЕЛЕГИРАНИЯ АКТ

Основания и цели на делегирания регламент

Съгласно Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност¹ (ДЕЕ) централите за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия трябва да осигуряват икономии на първична енергия от над 10 % за схеми, които са над 1 MWe (или повече от 0 % за малки схеми с капацитет под 1 MWe), за да се считат за централи за високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, в сравнение с разделното производство на електрическа и топлинна енергия.

За изчисляването на икономии на първична енергия са необходими референтни стойности на к.п.д. за разделното производство на топлинна и електрическа енергия. В съответствие с член 14, параграф 10 и приложение II, буква е) към ДЕЕ Комисията отговаря за възлагането на дейности за оценка на тези стойности въз основа на експлоатационни данни. Правомощието на Комисията да преразглежда тези референтни стойности е предвидено в член 22, параграф 1 от ДЕЕ.

Референтните стойности бяха установени за първи път с Решение № 2007/74/ЕО на Комисията². Тези стойности трябва да бъдат редовно актуализирани, за да се отразява технологичното развитие, и досега са били преразглеждани два пъти: в Решение за изпълнение 2011/877/ЕС на Комисията³ и Делегиран регламент (ЕС) 2015/2402 на Комисията⁴. Референтните стойности в настоящия делегиран акт се основават на възложеното от Комисията проучване „Review of the Reference Values for High Efficiency Cogeneration (2022-2025)“ [„Преглед на референтните стойности за високоефективна когенерация (2022—2025 г.)“]⁵.

Делегираният акт следва общите принципи, произтичащи от Директива 2004/8/ЕО относно насърчаване на комбинираното производство на енергия, основаващо се на търсенето на полезна топлоенергия във вътрешния енергиен пазар⁶, които изискват хармонизиране на референтните стойности на к.п.д. за електрическата и топлинната енергия, така че референтната стойност за дадено гориво и дадена година на изграждане да се прилага за всички държави членки в целия ЕС. Това изискване се запазва в приложение II към ДЕЕ.

Също така, референтните стойности трябва да се основават на експлоатационни данни при реални условия на изградени на пазарен принцип инсталации, а не на информация от производителите, проектни данни или научноизследователски проекти. Различни фактори могат да причинят разлики между проектните и експлоатационните данни, като например колебания в профила на натоварване, влошаване на експлоатационните показатели с течение на времето и др.

С делегирания регламент се заменят приложения I, II и IV към Делегиран регламент (ЕС) 2015/2402. Останалите разпоредби на регламента остават непроменени, тъй като продължават да са от значение за целите на регламента и са в съответствие с

¹ Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).

² ОВ L 32, 6.2.2007 г., стр. 183.

³ ОВ L 343, 23.12.2011 г., стр. 91.

⁴ ОВ L 333, 19.12.2015 г., стр. 54.

⁵ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/core/api/front/document/90120/download>

⁶ ОВ L 52, 21.2.2004 г., стр. 50.

последното проучване за преразглеждане на референтните стойности за разделното производство на топлинна и електрическа енергия.

Екологични аспекти

Изменението на регламента е в съответствие с целите на политиката в областта на енергетиката и климата за 2030 г. Когенерацията е най-ефикасната технология за едновременно производство на топлинна и електрическа енергия, която е в състояние да осигури икономии на първична енергия и ползи за околната среда по рентабилен начин. С измененията ще бъдат предотвратени инвестициите в когенерация с използване на течни или твърди изкопаеми горива⁷ в нови съоръжения за когенерация. Единственото изкопаемо гориво, което може да се използва в централи за високоефективна когенерация, е природният газ. При дългосрочните сценарии за климата и енергетиката⁸ използването на природен газ за когенерация се счита за съвместимо с прехода към неутралност по отношение на климата до 2050 г. и с целите на Съюза за 2030 г.

2. КОНСУЛТАЦИИ ПРЕДИ ПРИЕМАНЕТО НА АКТА

Консултация със заинтересованите страни

Тъй като е от техническо естество, настоящият делегиран регламент не изисква оценка на въздействието или провеждане на открита обществена консултация преди изменение на правния акт, каквато е установената практика при важните инициативи.

Горепосоченото проучване започна през март 2021 г., за да се преразгледат референтните стойности за разделното производство на топлинна и електрическа енергия. Държавите членки и заинтересованите страни бяха поканени чрез комитета, създаден по силата на ДЕЕ, да участват и да предоставят информация. По време на проучването бяха организирани три семинара онлайн със заинтересованите страни, съответно на 15 юни, 27 септември и 2 декември 2021 г.

Обобщение на отговорите и начина, по който са взети предвид

Държавите членки и заинтересованите страни направиха няколко коментара и предложения относно резултатите от проучването по време на обсъжданията, проведени на посочените по-горе семинари, а именно, че:

- Принципът, че референтните стойности се установяват поотделно за всички категории горива, като по този начин се дава възможност за съпоставяне на сходни горива при определянето на икономии на първична енергия от когенерационни агрегати, следва да бъде продължен. Референтните стойности за електроцентрали, използващи природен газ, не са постижими за инсталации, използващи твърди и течни изкопаеми горива.
- Някои технологии, като например централите с цикъл на Ранкин с органична течност (ORC), използващи биомаса и горивни елементи, следва да имат специфични референтни стойности за категориите горива.
- За когенерационните централи, които са в състояние да обслужват електроенергийната система чрез своята гъвкава експлоатация, следва да се установят по-ниски референтни стойности.

⁷ С изключение на невъзобновяеми отпадъци и остатъци.

⁸ SWD(2020) 176 final.

- За някои енергийни източници, като биомаса, водород, е-горива, отпадъци и отпадна топлина, предложените референтни стойности бяха коментирани главно поради техните нива и обхват на приложение. Например беше предложено:
- Централите с ORC, използващи биомаса, следва да имат отделна подкатегория с по-ниски референтни стойности;
- Инсталациите за производство на биоенергия с мощност под $20 \text{ MW}_{\text{el}}$ следва да имат по-ниски референтни стойности;
- Горивните елементи следва да имат свои собствени референтни стойности;
- Търгуваният водород следва да има същите референтни стойности, които се прилагат за водорода, когато това е страничен продукт от основната дейност;
- Настоящата референтна стойност за енергията от отпадна топлина от 30 % е твърде висока за някои приложения.
- Следва да се въведе по-прецизен подход за корекционните коефициенти за връщането на кондензата. Парата може да бъде един от крайните продукти за промишлените потребители. Когато се върне от потребителите под формата на вода (кондензат), тя все още притежава приблизително 10 — 16 % от общата енергия, която първоначално се съдържа в парата. По този начин връщането на кондензата увеличава максимално извличането на енергия от парата, за да се подобри ефективността, като същевременно се намаляват изискванията за вложените ресурси.

В резултат от тези предложения:

- В доклада от проучването бяха предоставени допълнителни разяснения, за да се обясни причината да се използва единна референтна стойност за всички изкопаеми горива и технологично неутрален подход при определянето на референтните стойности.
- Гъвкавата експлоатация на когенерационните централи няма да се взема предвид при изчисляването на икономии на първична енергия.
- По коментарите, свързани с референтните стойности, приложими за отделните енергийни източници, бяха предоставени допълнителни разяснения. Предложените референтни стойности за отпадната топлина бяха намалени за отпадна топлина до температура под $200 \text{ }^{\circ}\text{C}$.
- По отношение на връщането на кондензата беше предложено да не се променя настоящият подход, при който държавите членки могат да вземат решения относно своите национални методи във връзка с връщането на кондензата.

С цел събиране на отзиви от широката общественост, проектът на делегиращия акт беше публикуван на портала „По-добро регулиране“ от 2 декември до 30 декември 2022 г. Получени бяха общо 14 отговора: 8 от стопански асоциации (включително 4 организации, представляващи своите членове на равнище ЕС), 2 от отделни дружества, 2 от публични органи, 1 от НПО и 1 от гражданин на ЕС. Сред респондентите най-силно представените държави членки бяха Чехия (4 отговора), Полша (3) и Финландия (2). В коментарите бяха поискани допълнителни разяснения или промени:

- За когенерационните централи, използващи твърди и течни изкопаеми горива и по-стари от 10 години през 2024 г., да се прилагат референтните стойности, които са били в сила до декември 2023 г. (от 9 респонденти).
- Този въпрос вече е достатъчно добре уреден в делегирания акт, а именно в член 3, параграф 2. Съгласно този параграф новите референтни стойности, приложими от 1.1.2024 г., ще се прилагат за когенерационни агрегати, които са на възраст 10 или повече години, считано от 1.1.2034 г. Поради това най-засегнати ще бъдат само когенерационните агрегати, използващи твърди или течни изкопаеми горива и пуснати в експлоатация след 2020 г. При подготвителната работа по настоящия делегиран акт обаче такива агрегати не бяха открити въпреки усилията за намирането им.
- Съображение, в което се обяснява използването на референтни стойности за по-стари когенерационни агрегати, е леко изменено.
- Референтните стойности за търгувания водород и остатъчния водород следва да бъдат същите и непроменени (6 респонденти), тъй като предложените референтни стойности не се основават на експлоатационни данни.
- Когенерационните агрегати на природен газ често са проектирани да бъдат „готови за използване на водород“ още сега. По-ниска референтна стойност за водорода означава, че комбинираната референтна стойност ще бъде по-малка за агрегати на природен газ, използващи водород като второ гориво. За агрегати, използващи няколко горива, референтната стойност е среднопретеглена стойност, основана на отделните дялове на всяко гориво, използвано в когенерационен агрегат. Поради това е целесъобразно да се определи отделна референтна стойност за търгувания водород, за да се избегне непряко намаляване на изискванията за енергийна ефективност на новите когенерационни агрегати.
- Проектът на делегирания акт не беше променен въз основа на тази обратна информация.
- Гъвкавостта на когенерационните агрегати следва да се възнаграждава със специфичен корекционен коефициент. Комисията трябва да представи анализ, в който да се разгледа този конкретен въпрос, и да въведе корекционен коефициент при следващия преглед, когато е уместно (2 респонденти).
- В момента няма достатъчно доказателства, че когенерационните централи могат да не са в състояние да изпълнят изискването за икономии на първична енергия поради гъвкавото си функциониране.
- Структурата на пазара на електроенергия следва да подава подходящи сигнали за насърчаване на гъвкавата експлоатация на когенерационните централи.
- Добавя се специално съображение, в което се подчертава необходимостта този аспект да бъде разгледан при следващия преглед.
- Референтните стойности за отпадъци (категория гориво S6) следва да бъдат по-високи (2 респонденти).

- Въпреки че експлоатационните данни на такива централи, събрани по време на подготвителната работа, бяха ограничени, те не потвърждават, че е подходяща по-висока референтна стойност.
- Проектът на делегирания акт не беше променен въз основа на тази обратна информация.
- Стимулиране на прехода от биогаз към биометан чрез референтни стойности, тъй като това е една от амбициите в съобщението REPowerEU (1 респондент).
- Регулаторната намеса чрез делегиран акт относно референтните стойности е косвена мярка за справяне с този проблем. Пазарните механизми са по-подходящи мерки за насърчаване на модернизиранието от биогаз към биометан.
- Проектът на делегирания акт не беше променен въз основа на тази обратна информация.
- Диференциране на референтната стойност за природен газ въз основа на размера на когенерационните агрегати и въвеждане на две категории: над и под 100 MW_{el} (1 респондент).
- При подготвителната работа по делегирания акт не бяха открити достатъчно доказателства, за да се обоснове разделянето на категориите.
- Проектът на делегирания акт не беше променен въз основа на тази обратна информация.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ДЕЛЕГИРАНИЯ АКТ

Обобщение на предложеното действие

В делегирания регламент се предвижда нов набор от референтни стойности за разделното производство на топлинна и електрическа енергия, които да се използват от 1 януари 2024 г.

Актуализират се референтните стойности за разделното производство на топлинна и електрическа енергия от нови енергийни източници и се коригират някои от настоящите референтни стойности.

Правно основание

Комисията е оправомощена да приеме настоящия делегиран регламент по силата на член 14, параграф 10 и член 22, параграф 1 от ДЧЕ.

Принцип на пропорционалност

В съответствие с принципа на пропорционалност настоящият делегиран регламент не надхвърля необходимото за постигане на целта му. Формата на делегиран регламент е регламент за изменение, който се прилага пряко във всички държави членки. Това гарантира, че националните административни структури и тези на ЕС няма да имат никакви разходи за транспониране на законодателството в националното право.

Избор на инструмент

Предложен инструмент: делегиран регламент. Тъй като с делегираният регламент се изменя съществуващият регламент, това е единственият подходящ инструмент.

Отражение върху бюджета

Делегираният регламент няма отражение върху бюджета на ЕС.

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА

от 4.7.2023 година

за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2015/2402 на Комисията по отношение на преразглеждането на хармонизираните референтни стойности на к.п.д. при разделно производство на електрическа и топлинна енергия в изпълнение на Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО¹, и по-специално член 14, параграф 10, алинея втора от нея,

като има предвид, че:

- (1) С Делегиран регламент (ЕС) 2015/2402² бяха установени преразгледани хармонизирани референтни стойности на к.п.д. за разделно производство на електрическа и топлинна енергия като матрица от стойности, диференцирани по съответните фактори, включително годината на производство и видовете горива, и допълнени с корекционни коефициенти по отношение на средната климатична ситуация и избегнатите загуби по мрежата.
- (2) Комисията направи преглед на тези хармонизирани референтни стойности на к.п.д. („прегледът“) при разделно производство на електрическа и топлинна енергия, като взе предвид данните от експлоатацията при реални условия, предоставени от държавите членки и от заинтересованите страни. В резултат от настъпилите развития в най-добрите налични и икономически обосновани технологии, наблюдавани през разгледания период 2016—2021 г., следва да се запази направеното в Делегиран регламент (ЕС) 2015/2402 разграничение във връзка с годината на изграждане на когенерационен агрегат, по отношение на хармонизираните референтни стойности на к.п.д. при разделно производство на електрическа енергия.
- (3) Прегледът показва, че е необходимо да се включат нови горива и нововъзникващи технологии, които биха могли да се използват по-широко или да се въведат в когенерацията. Поради това списъкът на енергийните източници със специфични референтни стойности следва да бъде разширен, така че да включва също е-газовете и търгувания водород. По отношение на търгувания водород следва да се определят отделни референтни стойности, за да се повиши к.п.д. на използването на водород в големи когенерационни агрегати.

¹ ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1.

² Делегиран регламент (ЕС) 2015/2402 на Комисията от 12 октомври 2015 г. за преразглеждане на хармонизираните референтни стойности на к.п.д. при разделно производство на електрическа и топлинна енергия, в изпълнение на Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, и за отмяна на Решение за изпълнение 2011/877/ЕС на Комисията (ОВ L 333, 19.12.2015 г., стр. 54).

- (4) Прегледът подкрепя използването на единна референтна стойност за разделното производство на електроенергия за всички изкопаеми горива въз основа на използването на природен газ в газови турбинни електроцентрали с комбиниран цикъл. Изграждането на нови когенерационни агрегати, използващи течни или твърди изкопаеми горива, не е в съответствие с дългосрочните цели на политиката на Съюза в областта на енергетиката и климата. Поради това, за да се избегнат промени с обратна сила за текущите схеми, референтните стойности следва да бъдат актуализирани и приложими за новите и значително преоборудвани когенерационни агрегати, използващи изкопаеми горива, които са пуснати в експлоатация от 1 януари 2024 г.
- (5) Прегледът показва, че хармонизираните референтни стойности на к.п.д. за разделното производство на топлинна енергия следва да бъдат променени само по отношение на изкопаемите горива. Новият набор от референтни стойности за изкопаеми горива е установен въз основа на котли за производство единствено на топлинна енергия, използващи природен газ, и следва да се прилага за нови или значително преоборудвани агрегати за разделно производство на топлинна енергия, завършени, считано от 1 януари 2024 г.
- (6) Необходими са стабилни условия за инвестиране в когенерация и дълготрайно инвеститорско доверие, поради което е целесъобразно да бъдат фиксирани хармонизирани референтни стойности за производството на електрическа и топлинна енергия.
- (7) Тъй като една от целите на Директива 2012/27/ЕС е да се насърчава когенерацията с цел икономия на енергия, следва да има стимул за модернизация на по-стари когенерационни агрегати, така че да се подобри тяхната енергийна ефективност. За да се осигури такъв стимул и в съответствие с изискването хармонизираните референтни стойности на к.п.д. да се основават на принципите, определени в буква е) от приложение II към Директива 2012/27/ЕС, референтните стойности на к.п.д. за електроенергията, приложими за когенерационен агрегат, следва да се увеличат от единадесетата година след годината на неговото изграждане съгласно правилата в член 3, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/2402.
- (8) Производството на топлинна енергия придобива все по-голямо значение за сигурността, устойчивостта и гъвкавостта на енергийната система. Експлоатацията на някои когенерационни системи може да се промени, за да се гарантира сигурност на доставките, гъвкавост или спомагателни услуги за електроенергийната система, в зависимост от приложението. За бъдещите преразглеждания на Делегиран регламент (ЕС) 2015/2402 е необходимо да се проучи развитието на нивата на к.п.д., тъй като топлоелектрическите централи трябва да адаптират своята експлоатация, за да станат по-гъвкави в отговор на непостоянното производство на електроенергията от възобновяеми източници и електрификацията на потреблението.
- (9) Поради това Делегиран регламент (ЕС) 2015/2402 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Делегиран регламент (ЕС) 2015/2402 се изменя, както следва:

Приложения I и II се заменят с текста в приложение I към настоящия регламент;
Приложение IV се заменя с текста в приложение II към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*. Настоящият регламент се прилага от 1 януари 2024 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 4.7.2023 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN